

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یاسوج
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)
دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی
دانشکده پزشکی

نام درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان

شماره درس: ۱۵

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

پیشنیاز: ندارد

رشته تحصیلی: کارشناسی مامایی

مقطع تحصیلی دانشجویان: ترم ۱

نیمسال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۵

مدت زمان ارائه درس: ۹۰ دقیقه

محل برگزاری: حضوری

روز تشکیل کلاس:

نام مدرسین: فاطمه محمودی

هدف کلی درس:

- ۱- آشنایی با اصول و فنون کلی مراقبت از بیمار بر اساس نیازهای جسمانی روانی و اجتماعی
- ۲- آشنایی با محیط مقررات وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان

اهداف جزئی و رفتاری:

فعالیت های دانشجویان	شیوه تدریس و رسانه های آموزشی	حیطه ها	اهداف رفتاری	جلسات و موضوع	
*پرسش و پاسخ در سامانه *گذاشتن تکلیف برای دانشجویان *آزمون پایان ترم	* اسلایدهای پاورپوینت * پرسش و پاسخ در کلاس	شناختی	۱- فن پرستاری - مامایی را تعریف نمایند. ۲- حرفه‌ی مامایی را تعریف کنند. ۳- صفات و مسئولیت‌های ماما را بشمارند. ۴- بارداری و زن بتردار را تعریف کند. ۵- اصطلاحات رایج در مامایی را تعریف کند. ۶- انواع بیمارستان و چارت های سازمانی آنها را بشمارد. ۷- خصوصیات محیط زایشگاه و بیمارستان برشمارد. ۸- بهداشت و ایمنی در محیط کار را بشمارد. ۹- نحوه‌ی پذیرش و ترخیص زن باردار و زائو در بخش مربوطه را توضیح دهند. ۱۰- روش‌های گردآوری اطلاعات در حین معاینه را توضیح دهند. ۱۱- ابزار معمول برای معاینه‌ی مددجو را نام ببرند. ۱۰- وضعیت‌های مختلف مددجو حین معاینه را توضیح دهد. ۱۱- انواع تخت‌ها را توضیح دهند. ۱۲- علت شستشوی دست قبل از انجام هر دستورالعمل را بیان نمایند. ۱۳- رهنمودهایی را برای تمیز کردن ابزار در بیمارستان بیان نمایند. ۱۴- مکانیک بدن را تعریف کنند. ۱۵- راهنمائی‌های لازم برای استفاده از مکانیک بدن را بیان کنند.	اصول و فنون پرستاری و مامایی	۱
	* اسلایدهای پاورپوینت * پرسش و پاسخ در کلاس		۱- نحوه بررسی درجه حرارت، نبض، تنفس و فشارخون را توضیح دهند. ۲- وسایل مورد نیاز به‌منظور بررسی علائم حیاتی را برشمرند. ۳- محل‌های بررسی درجه حرارت، نبض و فشارخون را مشخص کنند. ۴- بهداشت فردی را تعریف کنند. ۵- چند عمل از اعمال پوست را نام ببرند. ۶- هدف از استحمام را بیان کنند. ۷- انواع استحمام را بیان کنند. ۸- هدف از مراقبت دهان را بیان کنند.	جلسه دوم: مراقبت‌های عمومی از مددجو	۲
*پرسش و پاسخ	* اسلایدهای	شناختی	۱- خواب و استراحت سلامت و نیازهای اساسی بشرو استرس	جلسه سوم:	۳

	جلسات و موضوع	اهداف رفتاری	حیطه ها	شیوه تدریس و رسانه های آموزشی	فعالیت های دانشجویان
	استراحت ، خواب و درد و سلامت و نیازهای اساسی بشرو استرس	۲- را تعریف نمایند. ۳- فیزیولوژی خواب را به طور مختصر شرح دهند. ۴- مراحل خواب را توصیف نمایند. ۵- عوامل مؤثر در خواب را ذکر کنند. ۶- اختلالات شایع خواب را نام برده و تعریف کنند. ۷- راههای کاهش محرومیت از خواب را ذکر کنند. ۸- درد را تعریف کرده و انواع آن را شرح دهند. ۹- علائم فیزیولوژیکی و رفتاری درد را نام ببرند. ۱۰- عوامل مؤثر در احساس و درک درد را نام ببرند. ۱۱- ۱۰- مداخلات غیرتهاجمی و تهاجمی در کنترل درد را به طور مختصر توضیح دهند.		* اسلایدهای پاورپوینت * پرسش و پاسخ در کلاس	در سامانه * گذاشتن تکلیف برای دانشجویان * آزمون پایان ترم
۴	جلسه چهارم: توجه از دستگاه گوارش و ادراری	۱- هدف از تغذیهی مناسب را بیان نمایند. ۲- راههای مختلف تغذیه مددجو را نام ببرند. ۳- تغذیهی مددجو از راه بینی - معدهای را تعریف نمایند. ۴- تغذیهی مددجو از راه بینی - روده‌ای را تعریف نمایند. ۵- سایر راههای تغذیه‌ای را تعریف کنند. ۶- مشکلات شایع دفع را نام ببرند. ۷- یبوست را تعریف نموده و راههای درمان آن را بیان نمایند. ۸- اسهال را تعریف نموده و راههای درمان آن را بیان کنند. ۹- تراکم مدفوع در مقعد تعریف نمایند. ۱۰- راههای درمان تراکم مدفوع در مقعد را بیان کنند. ۱۱- بی‌اختیاری مدفوع را تعریف نموده و راههای درمان آن را بیان کنند. ۱۲- نفخ شکم را تعریف نموده و راههای درمان آن را بیان کنند. ۱۳- تنقیه را تعریف نمایند. ۱۴- انواع تنقیه را توضیح دهند. ۱۵- هدف از گذاردن سوند رکتال را بیان کنند. ۱۶- علل اخذ نمونه از مدفوع را توضیح دهند. ۱۷- چگونگی تولید و دفع ادرار از دستگاه ادراری را توضیح دهند. ۱۸- راههای غیر تهاجمی جهت تحریک دفع ادرار را نام ببرند.	شناختی	* اسلایدهای پاورپوینت * پرسش و پاسخ در کلاس	* پرسش و پاسخ در سامانه * گذاشتن تکلیف برای دانشجویان * آزمون پایان ترم

	جلسات و موضوع	اهداف رفتاری	حیطه ها	شیوه تدریس و رسانه های آموزشی	فعالیت های دانشجویان
		<p>۱۹- آزمایشات مربوط به دستگاه ادراری را نام ببرند.</p> <p>۲۰- اصطلاحات مربوط به دستگاه ادراری را تعریف کنند.</p>			
۵	<p>جلسه پنجم:</p> <p>آماده کردن و تجویز داروها با روش های مختلف</p>	<p>۱- روش های معمول در مؤسسات بهداشتی - درمانی جهت انجام دستورات دارویی را شرح دهند.</p> <p>۲- قوانین پنجگانه در تجویز داروها را شرح دهند.</p> <p>۳- فواید و مضرات تجویز دارو به روش های مختلف را بیان کنند.</p> <p>۴- راه های مختلف رساندن دارو به مددجو مثل خوراکی ، تزریقی ، انفوزیون ، و ... را شرح دهد.</p> <p>۵- روش گزارش و ثبت داروهای تجویز شده را بیان نمایند.</p> <p>۶- نحوه گزارش نویسی (کتبی و شفاهی) را بیان کند.</p>	شناختی	<p>* اسلایدهای پاورپوینت</p> <p>* پرسش و پاسخ در کلاس</p>	<p>* پرسش و پاسخ در سامانه</p> <p>* گذاشتن تکلیف برای دانشجویان</p> <p>* آزمون پایان ترم</p>
۶	<p>جلسه ششم:</p> <p>پانسمان-اکسیژن درمانی و ترانسفوزیون خون</p>	<p>۱- اصول مربوط به مراقبت از زخم را شرح دهند.</p> <p>۲- ارگانسیم های مسئول عفونی شدن زخم ها را نام ببرند.</p> <p>۳- توجهات عمومی در مراقبت از زخم را توضیح دهند.</p> <p>۴- پانسمان را تعریف نمایند.</p> <p>۵- هدف از انجام پانسمان را توضیح دهند.</p> <p>۶- انواع پانسمان را توضیح دهند.</p> <p>۷- عوامل مؤثر بر فعالیت تنفسی را توضیح دهند.</p> <p>۸- اکسیژن درمانی را توضیح دهند.</p> <p>۱- مراقبت های ویژه پرستاری از مددجویان تحت درمان با اکسیژن را شرح دهند.</p> <p>۲- علائم هیپوکسی را توضیح دهند.</p> <p>۳- انواع راه های رساندن اکسیژن به مددجو را نام ببرند.</p> <p>۴- هدف از انتقال خون را بازگو کنند.</p> <p>۵- انواع فرآورده های خونی را نام ببرند.</p> <p>۶- برخی از واکنش های مربوط به تزریق خون را بیان نمایند.</p> <p>۷- درمان عوارض مربوط به تزریق خون را شرح دهند.</p> <p>۸- مفهوم مرگ و مراقبت از بیمار در حال مرگ را توضیح دهد.</p>	شناختی	<p>* اسلایدهای پاورپوینت</p> <p>* پرسش و پاسخ در کلاس</p>	<p>* پرسش و پاسخ در سامانه</p> <p>* گذاشتن تکلیف برای دانشجویان</p> <p>* آزمون پایان ترم</p>

فعالیت های دانشجویان	شیوه تدریس و رسانه های آموزشی	حیطه ها	اهداف رفتاری	جلسات و موضوع	
*پرسش و پاسخ در سامانه *گذاشتن تکلیف برای دانشجویان *آزمون پایان ترم	* اسلایدهای پاورپوینت * پرسش و پاسخ در کلاس	شناختی	<p>۱- خطرات بی حرکتی در بستر را توضیح دهند.</p> <p>۲- هدف از حرکت دادن مددجو را ذکر کنند.</p> <p>۳- زخم بستر را تعریف کنند.</p> <p>۴- برخی از علل ایجاد کننده ی زخم بستر را نام ببرند.</p> <p>۵- مراحل ایجاد زخم بستر را توضیح دهند.</p> <p>۶- ماساژ پشت را توضیح دهند.</p> <p>۷- انواع حرکت دادن مددجو را نام ببرند.</p> <p>۸- انواع انتقال مددجو را نام ببرند.</p> <p>۹-مراحل پایین آوردن مددجو از تخت را توضیح دهند.</p> <p>۱۰-اثرات گرما و سرما را در کاربرد موضعی آن ها بیان نمایند.</p> <p>۱۱- روش های مختلف استفاده از گرما را توضیح دهند.</p> <p>۱۲- روش های مختلف استفاده از سرما را توضیح دهند.</p> <p>۱۳- کاربرد سرما و گرما درمانی در مامایی را بیان کنند.</p> <p>۱۴- هدف از دادن بخور را بیان کنند.</p> <p>۱۵- انواع بخور را نام ببرند.</p>	جلسه هفتم: اصول حرکت دادن مددجو- استفاده از گرما و سرما:	۷
*پرسش و پاسخ در سامانه *گذاشتن تکلیف برای دانشجویان *آزمون پایان ترم	* اسلایدهای پاورپوینت * پرسش و پاسخ در کلاس	شناختی	<p>۱- تشکیلات و مقررات حاکم بر اتاق عمل را شرح دهند.</p> <p>۲-رفتار حرفه ای ماما در اتاق عمل و اتاق زایمان را بیان نمایند.</p> <p>۳-هدف از انجام عمل جراحی را شرح دهند.</p> <p>۴-انواع اعمال جراحی را بیان نمایند.</p> <p>۵- وظائف مرکز استریل کردن مرکزی وسایل را شرح دهند.</p> <p>۶-اصول ضدعفونی کردن و استریل کردن وسایل را توضیح دهند.</p> <p>۷-روش های استریلیزاسیون و ضدعفونی کردن وسایل را بیان نمایند.</p> <p>۸-انواع محلولهای شیمیایی برای ضدعفونی کردن را نام ببرند.</p> <p>۹- وسایل موجود در ستهای اعمال جراحی زنان (کورتاژ، سزارین ، کت دان و ...) را بشمارد</p> <p>۱۰- روش صحیح حفظ نمونه در اعمال جراحی را توضیح دهد.</p> <p>۱۱- مراقبت های پرستاری قبل از عمل و بعد از عمل را توضیح دهند.</p> <p>۱۲- مهارت های ماما در امور مربوط به نوزاد : تعیین هویت ،جابجا کردن ،کلامپ</p>	جلسه هشتم: روش کار در اتاق عمل و زایمان	۸

فعالیت های دانشجویان	شیوه تدریس و رسانه های آموزشی	حیطه ها	اهداف رفتاری	جلسات و موضوع	
			بند ناف و را توضیح دهد. ۱۳- پرپ و درپ و شستشوی پرینه و را توضیح دهد.		

تعداد جلسات: ۸ جلسه + ۱ جلسه امتحان

نحوه ارائه درس و روش تدریس: پاورپوینت- فیلم و ویدیوی - دادن تکالیف - پرسش و پاسخ

تکالیف (وظایف) دانشجویان: مطالعه جنبی در ارتباط با موضوعات مطرح شده: آموزش به مددجو در خصوص مباحث مورد بحث به صورت گروه های دو نفره

نحوه ارزشیابی: شرکت فعال در بحث های کلاسی و ارائه پمفلت ۱/۵ نمره - حضور به موقع در کلاس ۱/۵ نمره - امتحان پایان دوره به صورت کتبی ۱۷ نمره

وسایل کمک آموزشی و رسانه های آموزشی: محتوای آموزشی (ویدیو - پاورپوینت ، فیلم) - وسایل مرتبط با موضوع

زمان و مکان ارائه درس: روزهای چهارشنبه شنبه ساعت ۸-۱۰

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: شرکت فعال در بحث های گروهی در کلاس - حضور به موقع و منظم در کلاس
منابع:

۱. پوتر ، پری، اصول و فنون پرستاری، ترجمه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، سالمی، آخرین چاپ.
۲. دوگاس ، اصول مراقبت از بیمار، ترجمه آتش زاده و همکاران، تهران، گلبن، آخرین چاپ. جلد ۱ و ۲
۳. زردشت، رقیه و اکبر زاده ، رویا، اصول و فنون پرستاری و استریلیزاسیون، تهران، جامعه نگر، آخرین چاپ.
۴. ایمانی، فاطمه و همکاران، درسنامه جامع پرستاری و مامایی، جلد دوم، تهران، گلبن، آخرین چاپ.
۵. تذکری، زهرا، موحدپور، آسیه، اصول و فنون مامایی ، تهران، سالمی، آخرین چاپ.
۶. نوبهار، منیر، اصول و فنون پرستاری، تهران، بشری، آخرین چاپ.